

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
13/1442

Dato
5 MAR 2014

Solvind Prosjekt AS- Storøy vindkraftverk – vedtak i klagesak

1. Bakgrunn

NVE innvilget den 21. august 2013 anleggskonsesjon til Solvind Prosjekt AS til å bygge og drive et vindkraftverk med nettilknytning og tilhørende infrastruktur på Storøy i Karmøy kommune. Det ble gitt konsesjon til å etablere to vindturbiner med samlet installert effekt på inntil 6 MW og totalhøyde på inntil 125 meter.

Haugesund kommune og Forum for Natur og Friluftsliv Rogaland (FNF) har påklaget NVEs vedtak.

Karmøy kommune vedtok i møte av 23. mars 2010 endring i reguleringsplanen for Storøy som innebar at området ble regulert til areal for etablering av to vindturbiner. Reguleringsplanen ble påklaget og senere stadfestet av Klima- og miljødepartementet (tidligere Miljøverndepartementet) den 24. mai 2012. Arealet på Storøy er derfor regulert for etablering av vindturbiner.

Som følge av at Solvind Prosjekt AS ønsker å installere to turbiner med større effekt enn opprinnelig tiltenkt, er tiltaket konsesjonspliktig, jf. energiloven § 3-1, jf. energilovforskriften § 3-1.

2. Klagene

Anleggskonsesjonen til å etablere to vindturbiner med en samlet effekt på 6 MW er påklaget av Haugesund kommune ved vedtak av 17. september 2013. FNF har klaget over vedtaket i brev av 17. september 2013 (heretter også omtalt som "klager" hver for seg eller samlet for "klagerne").

For en nærmere gjennomgang av klagegrunnene, viser departementet til NVEs oversendelsesbrev av 16. oktober 2013.

NVE har vurdert klagene i oversendelsesbrevet av 16. oktober 2013 til departementet. NVE har ikke funnet at det foreligger opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket.

2.1. Haugesund kommune

Haugesund kommune grenser til Karmøy kommune i nord. Haugesund kommune mener tiltaket medfører vesentlige virkninger for natur- og friluftsliv og fraråder etableringen av de to vindturbinene på Storøy på det sterkeste.

Haugesund kommune mener at NVE i tilnærmet alle vindkraftsaker kommer frem til at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene, og at vindkraftverk derfor nesten alltid får konsesjon. Kommunen gjør også gjeldende at NVE ikke har tatt hensyn til de negative høringsuttalelsene i vurderingen av konsesjonssøknaden.

Haugesund kommune gjennomgår også kraftpriser og kostnader forbundet med vindkraft. Haugesund kommune mener blant annet at kraftprisene kommer til å falle som følge av at man venter mer nedbør, at småkraft blir utbygget og eksisterende anlegg blir oppgradert. Basert på disse forholdene mener kommunen at det ikke er behov for vindkraftutbyggingen på Storøya, og at produksjonen fra vindkraftverket ikke veier opp for kostnadene forbundet med etablering og drift av anlegget.

Det vises også til at den lavfrekvente støyen (dBC) anlegget produserer bærer mye lenger og at dette må kvalitetssikres.

Til slutt påpeker Haugesund kommune at det ikke er vurdert hvorvidt turbinene kan forstyrre og forårsake refleks eller falske signaler ved innseglingen i Karmsundet. Kommunen anser det for å være en saksbehandlingsfeil at verken Sjøfartsdirektoratet eller Kystverket har uttalt seg i saken.

2.2. FNF

FNF har inntatt den tidligere høringsuttalelsen i klagen og har også lagt ved en høringsuttalelse fra Haugesund kajakkklubb som en del av grunnlaget for klagen. FNF mener at NVE ikke har vurdert den samlede belastningen på området og mener at metodene og

standardene som har blitt benyttet for å vurdere tiltaket ikke er kvalitetssikret. FNF og Haugesund kajakkklubb mener også at vindturbinene vil redusere naturopplevelsen i området.

Som følge av at de to turbinene vil være større enn opprinnelig planlagt, etterlyster FNF en ny konsekvensutredning. FNF anfører at støypåvirkningen i området vil være belastende og viser til Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging. FNF mener at store deler av nærfriluftsområder vil være i 50 og 40 dB sonen. FNF mener også at betydningen av lavfrekvent støy og de erfaringene som er gjort ved andre anlegg skulle vært tatt inn i konsesjonsvurderingen.

3. Departementets vurdering

I vurderingen av klagen kan departementet prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34. Departementet skal i klagebehandlingen vurdere de synspunkter klager fremmer.

Etableringen av vindturbinene med nettilknytning og tilhørende infrastruktur på Storøy er konsesjonspliktig, jf. energiloven § 3-1. Vurderingen av om konsesjonen skal opprettholdes skal derfor avgjøres etter energiloven.

Formålet med energiloven er å sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte. Departementet skal derfor både ta hensyn til riktig ressursbruk og andre miljø- og samfunnshensyn.

3.1. Haugesund kommunes klage på NVE sin konsesjonspraksis og avveining

Haugesund kommune mener at NVE svært sjelden avslår konsesjonssøknader til å etablere vindkraftverk. I oversendelsesbrevet fra NVE av 16. oktober 2013 gjennomgår NVE egen statistikk for avslag og avvisninger i vindkraftsaker.

Departementet viser til denne redegjørelsen og konstaterer at NVE gir avslag i langt flere saker enn det klager gjør gjeldende. Departementet bemerker også at NVE i flere saker anmoder søker om å trekke urealistiske konsesjonssøknader. Disse sakene blir formelt ikke avvist, men vindkraftprosjektene tildeles heller ikke konsesjon.

Klager har også anført at NVE ikke har vektlagt de negative høringsuttalelsene i vurderingen. I NVEs bakgrunn for vedtak av 21. august 2013 fremgår det at NVE har vurdert hvilken betydning det har at konsesjonsområdet ligger utenfor det området som fylkesdelplanen vurderer som mulig område for vindkraft.

Brevet inneholder også vurderinger av Haugesund kommunes merknader om vindkraftanleggets virkning på landskap, kulturminneverdier og friluftsliv. Departementet mener at NVEs redegjørelse i bakgrunnen for vedtaket av 21. august 2013 viser at NVE har vektlagt de negative høringsuttalelsene. Departementet mener derfor at klagers anførsel om at negative høringsuttalelser ikke har blitt vurdert ikke kan føre frem.

3.2. Hagesund kommunes klage på økonomien i vindkraftutbyggingen

Basert på økonomiske betraktninger mener Haugesund kommune at det ikke er behov for etablering av vindkraftverket.

Departementet viser til elsertifikatordningen, som forplikter Norge og Sverige til å legge til rette for etablering av ny elproduksjon på til sammen 26,4 TWh/år basert på fornybare energikilder innen 2020. Vindkraftutbyggingen på Storøya kan bidra til å oppfylle forpliktelsen Norge har påtatt seg gjennom traktaten med Sverige. Departementet mener at forpliktelsen til å øke andelen av fornybar energi, tilsier at vindkraftverket bør bygges ut og viser for øvrig til, som klager selv påpeker, at det er utbyggers risiko hvorvidt vindkraftverket er bedriftsøkonomisk lønnsomt.

3.3. Støy

Både Haugesund kommune og FNF har gjort gjeldende at vindturbinene vil medføre støy og etterlyser en kvalitetssikring av metodene som blir benyttet. Klagerne mener at den høyfrekvente støyen vil overgå terskelen for anbefalt støy og at det må tas hensyn til den lavfrekvente støyen i vurderingen av tiltaket.

Støyberegningen foretatt av Storøy Prosjekt AS i konsesjonssøknaden viser at enkelte hytter og helårsboliger vil utsettes for et støynivå som vil ligge mellom L_{den} 40 dBA og L_{den} 45 dBA. I følge retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging er støynivå opp til L_{den} 45 dBA akseptabelt. NVE har satt som vilkår at støynivået ved nærliggende helårs- og fritidsboliger ikke skal overstige den anbefalte grenseverdien på L_{den} 45 dBA.

Departementet bemerker at det er tiltakshaver som har risikoen for at metodene benyttet for å estimere støypåvirkningen i området gir et riktig bilde av hvordan støyen fra vindturbinene vil være i virkeligheten. Departementet mener at vilkåret om at støynivået ved nærliggende helårs- og fritidsboliger ikke skal overstige L_{den} 45 dBA sikrer et akseptabelt støynivå i området.

Klagerne mener også at den lavfrekvente støyen er et problem. Departementet viser til Folkehelseinstituttets informasjon om vindturbiner som støykilde:

"Det er fremdeles mangel på vitenskapelig kunnskap om helsevirkninger av lavfrekvent støy (20-200 Hz) generelt og vindmøllestøy spesielt. Målinger har vist at moderne oppstrøms vindturbiner som benyttes i dagens vindmølleparker avgir så lite lavfrekvent lyd og infralyd (< 20 Hz) at dette i all hovedsak er under terskelen for hva mennesker kan oppfatte. Eventuelle effekter avhenger av lytterens reaksjon på det man hører, og det er ikke holdepunkter for noen skjulte eller noen direkte helseeffekter av lyden fra vindkraftverk. Det er antatt at den viktigste støysjenansen oppleves ved lyd i mellomfrekvensområdet (typisk 500-2000 Hz), og ikke ved lavfrekvent lyd. Støy fra vindmøller kan oppleves som pulserende, hørbar som "svijs" fra møllevingene, og lydene kan høres gjennom hele døgnet i en stor del av året. Det som betyr mest for

støynivå fra vindmøllene er avstanden til vindkraftanlegget, vindretningen og vindstyrken. Andre faktorer som for eksempel støy fra veitrafikk, elvesus, havdønning, vegetasjon, topografi, meteorologiske forhold og type og størrelse på vindmøllene vil også kunne påvirke oppfattelsen av støy fra vindmøller.”¹

Departementet er enig i at betydningen av lavfrekvent støy er et komplisert tema. Departementet viser imidlertid til uttalelsen fra Folkehelseinstituttet og forskning fra Danmark, som ikke gir noen holdepunkter for å anta at lavfrekvent støy medfører noen skjulte eller direkte helseeffekter.

Departementet legger derfor til grunn at støypåvirkningen fra vindturbinene ikke representerer noen vesentlig ulempe for de private interessene i området.

3.4. Saksbehandlingsfeil

Haugesund kommune mener det foreligger en saksbehandlingsfeil som følge av at verken Sjøfartsdirektoratet eller Kystverket har uttalt seg om turbinene kan medføre forstyrrelser på radar og forårsake refleksblink.

Tiltakshavers kommentarer til innkommende klager i brev av 11. oktober 2013 viser at Kystverket avga høringsuttalelse i forbindelse med reguleringsplanen. I oversendelsesbrevet fra NVE fremgår det også at NVE har vært i kontakt med Kystverket v/ Kvitsøy trafikkstasjon, som bekrefter at tiltaket ikke vil være i konflikt med radarsystemer.

Departementet viser til de ovenfor nevnte brevene og mener at en eventuell saksbehandlingsfeil uansett ikke kan ha virket inn på NVEs vedtak.

3.5. Negative konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv

Både Haugesund kommune og FNF mener at etableringen av vindkraftverket vil påvirke naturmangfoldet og friluftslivet svært negativt og at det derfor ikke bør tildeles konsesjon.

Ved utøvelse av offentlig myndighet som berører naturmangfoldet skal departementet legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. naturmangfoldloven § 7.

Departementet viser til Klima- og miljøverndepartementets vedtak om å stadfeste reguleringsplanen til Karmøy kommune om vindkraftverket på Storøy. Klima- og miljøverndepartementet skriver at det ikke finnes truede eller nær truede dyrearter i planområdet, men at det er registrert hubro, havørn og åkerrikse i nærheten av planområdet. Departementet fant at det forelå tilstrekkelig kunnskap om vindturbinenes konsekvenser for hubro og landskap og mente at tiltaket ikke ville påvirke disse i vesentlig grad.

¹http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=List_6212&Main_6157=6263:0:25,6102&MainContent_6263=6464:0:25,6103&List_6212=6218:0:25,6114:1:0:0:0:0

Videre fant Klima- og miljøverndepartementet at vindturbinene vil kunne få negative konsekvenser for havørn og åkerrikse, men at det manglet kunnskap om disse virkningene. Departementet vedtok likevel å stadfeste reguleringsplanen. Det ble imidlertid satt vilkår om at det skal innrapporteres funn av døde fugler til Fylkesmannen i Rogaland og at hensiktsmessige tiltak skal vurderes ved funn av død åkerrikse.

Vindturbinene i konsesjonssøknaden vil være 125 meter høye, det vil si 35 meter høyere enn turbinene som ble godkjent i reguleringsplanen.

Departementet viser til Ecofacts notater av 22. september 2009 og 11. februar 2013. Ecofact har vurdert hvilken betydning etablering av to vindturbiner kan få for hekkende fugl i området. I notatet fra september 2009 konkluderer Ecofact med at konfliktnivået mellom vindkraftverket og hubro, havørn, tårnfalk og gråhegre er lavt. I notatet fra februar 2013 skriver Ecofact at selv om vindturbinene vil være større enn de tidligere turbinene, vil flere undersøkelser ikke kunne belyse saken ytterligere.

Fylkesmannen i Rogaland har også avgitt høringsuttalelse i forbindelse med konsesjonssøknaden. Fylkesmannen viser til Klima- og miljøverndepartementets vedtak og mener at søknaden om installasjon av økt effekt ikke innebærer noen vesentlige endringer i de tidligere vurderinger eller konklusjoner.

Departementet mener at området på Storøy allerede er preget av industri og bebyggelse og at tiltaket derfor ikke reduserer muligheten til å utøve friluftsliv i området i vesentlig grad. Departementet viser til vurderingene fra Ecofact og fylkesmannen i Rogaland og finner at endringene i størrelsen på turbinene ikke innebærer noen vesentlige endringer i konklusjonene til Klima- og miljøverndepartementet. Det vises til vurderingen av naturmangfoldloven som er gjort i Klima- og miljøverndepartementets vedtak. Departementet mener at saken er godt nok opplyst etter naturmangfoldloven og at vilkåret om å registrere fugledødsfall og vurdere mulige tiltak sikrer at vindturbinene ikke påfører naturmangfoldet vesentlig skade.

3.6. Samlet belastning og konsekvensutredning

FNF mener at NVE ikke har tatt hensyn til den samlede belastningen vindkraftverket vil få for området. FNF viser til at det er planlagt flere prosjekter og at dette samlet kan få dramatiske konsekvenser for fuglelivet.

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal departementet ta hensyn til den samlede belastningen et tiltak kan medføre for et økosystem.

Departementet er enig at summen av flere vindkraftprosjekter kan få negative konsekvenser for fuglelivet i området. Departementet mener likevel at det beskjedne omfanget vindkraftverket på Storøy vil få tilsier at det ikke vil påvirke den samlede belastningen i særlig grad. Departementet viser til at konsesjonen kun gir rett til etablering av 2 vindturbiner.

FNF mener også at det bør gjennomføres en konsekvensutredning av vindkraftanlegget. Departementet viser til forskrift om konsekvensutredning §§ 3 og 4 hvor det følger at vindkraftanlegg som er mellom 5 og 10 MW skal konsekvensutredes dersom det utgjør en trussel mot truede naturtyper, truede arter eller deres leveområder, jf. KU-forskriften § 4 b.

Departementet mener at det ikke foreligger en slik trussel mot truede naturtyper, truede arter eller deres leverområder og viser til vedtaket til Klima- og miljøverndepartementet. Departementet er på denne bakgrunn enig med NVE i at det ikke er behov for en konsekvensutredning.

Departementet ser ikke grunn til å fastsette ytterligere avbøtende tiltak, jf. energiloven § 3-5.

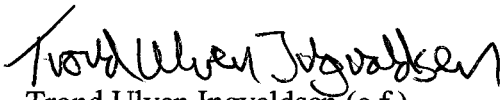
4. Konklusjon

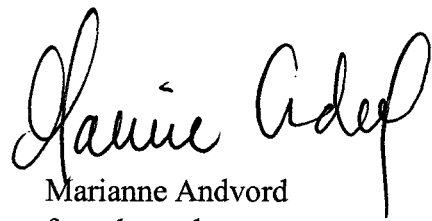
Departementet mener at de samfunnsmessige fordelene ved utbyggingen av vindkraftverket på Storøy er større enn de skader og ulemper som blir påført allmenne og private interesser. Grunnlaget for å gi konsesjon etter energiloven § 3-1 er derfor tilstede.

Klagene tas ikke til følge. NVEs vedtak av 21. august 2013, der Solvind Prosjekt AS gis konsesjon til bygging og drift av et vindkraftverk med nettilknytning og tilhørende infrastruktur på Storøy i Karmøy kommune, stadfestes.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Marianne Andvord
førstekonsulent

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	HAUGESUND
Forum for Natur og Friluftsliv	Gamle Jåttåvågen 67	4020	STAVANGER